

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.426.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację, znak: K10INT4118 Pana Posła Łukasza Horbatowskiego w sprawie praw emerytalnych byłych żołnierzy zawodowych, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Interpelacja Pana Posła dotyczy zagadnienia, które pojawia się zarówno w petycjach kierowanych do sejmowej czy senackiej komisji petycji, jak również w wystąpieniach indywidualnych, napływających do resortów odpowiedzialnych za kształtowanie rozwiązań regulujących sytuację zbiegu praw do świadczeń emerytalno-rentowych - zarówno do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, jak Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości. Jest to także stale przewijający się temat w interpelacjach i zapytaniach poselskich, zarówno w tej, jak i w poprzednich kadencjach Sejmu RP.

Wśród funkcjonariuszy służb mundurowych i żołnierzy zawodowych, którzy korzystają z zaopatrzenia emerytalno-rentowego można wyodrębnić, według kryterium daty przyjęcia do służby, dwie grupy: funkcjonariuszy, którzy służbę rozpoczęli od 1 stycznia 1999 r. i później oraz tych, którzy do służby wstąpili przed 1 stycznia 1999 r. Zróżnicowanie występuje w zakresie, po pierwsze, sposobu uwzględniania okresów składkowych i nieskładkowych, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po drugie zaś, na ustanowieniu określonych reguł zbiegu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych - mowa tutaj w szczególności o emeryturze.

W przypadku pierwszej grupy mamy do czynienia z zasadą pełnej odrębności systemów emerytalnych - oznacza to możliwość nabycia i pobierania emerytury zarówno w systemie mundurowym, jak powszechnym. Wynika to z faktu, że w przypadku tej grupy funkcjonariuszy do okresów, z których budowana jest podstawa wymiaru emerytury mundurowej, nie uwzględnia się okresów tak zwanej pracy cywilnej.

Inaczej sytuacja przedstawia się w odniesieniu do funkcjonariuszy, którzy rozpoczęli służbę przed 1 stycznia 1999 r., czyli przed reformą polskiego systemu emerytalnego. Funkcjonariusze ci mogą pobierać, co do zasady, jedną emeryturę - przy czym okresy pracy cywilnej podlegają uwzględnieniu przy ustalaniu wysokości emerytury mundurowej, jednak tylko w określonym zakresie, do maksymalnej podstawy wymiaru i według zróżnicowanych wskaźników. Ponieważ osoby z tej grupy, po nabyciu prawa do emerytury mundurowej, podejmują aktywność zawodową, która wiąże się z podleganiem ubezpieczeniom społecznym i opłacają składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, jej przedstawiciele czują się pokrzywdzeni w takim znaczeniu, że część z nich - pomimo, że nabywa prawo do

emerytury powszechnej – nie otrzymuje z tego tytułu emerytalnych świadczeń. Prawo do świadczenia jest bowiem ustalane i ustalana jest wysokość emerytury, a jednocześnie - ze względu na obowiązujące reguły zbiegu - zgodnie z art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, emerytura powszechna zostaje z reguły zawieszona, będąc niższą od wypłacanej już emerytury mundurowej. Sprzyja to powstaniu w rzeczony grupie emerytów poczucia, że odprowadzanie przez nich składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych nie służy zwiększeniu w przyszłości wysokości pobieranych świadczeń.

Zagadnienie to jest złożone, zarówno od strony prawnej, jak i ekonomicznej. Wszystkie rozstrzygnięcia, które Rząd podejmuje w odniesieniu do systemu emerytalnego - czy jest to system powszechny, czy systemy szczególne - wiążą się z decyzjami ekonomicznymi, mającymi wpływ na wydatki po stronie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w odniesieniu do systemu powszechnego, a także budżetu państwa, w szczególności w stosunku do systemów mundurowych.

Należy zaznaczyć, że możliwe są różne techniki legislacyjne osiągnięcia tego celu. Modyfikować można same reguły zbiegu prawa do emerytury powszechnej i emerytury mundurowej. Istnieje też możliwość wprowadzenia zmian w ustawach zaopatrzeniowych, które pozwoliłyby na uwzględnienie – w stopniu większym, niż jest to możliwe obecnie – okresów pracy cywilnej w wysokości emerytury mundurowej. Zarysowane kierunki działań wymagają pogłębionej analizy prawnej i finansowej. Jednocześnie są one kreślone w przestrzeni, wyznaczonej przez normy obowiązującej konstytucji – przez zasadę równości, zasadę sprawiedliwości społecznej oraz konstytucyjne prawo do zabezpieczenia społecznego.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej deklaruje pełną gotowość do zaangażowania w takie prace i wszelki wkład we współpracy z pozostałymi resortami, odpowiadającymi za zabezpieczenie grup korzystających z zaopatrzenia emerytalno-rentowego. Wskazać bowiem należy, że Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej odpowiada za regulacje prawne dotyczące systemu ubezpieczeń społecznych, nie zaś – zaopatrzenia emerytalno-rentowego żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy innych służb mundurowych i ich rodzin. W rezultacie więc w zakresie spraw poruszonych w interpelacji Pana Posła Łukasza Horbatowskiego niezbędne jest współdziałanie między Ministrem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; Ministrem Obrony Narodowej oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Mając powyższe na uwadze informuję, że na posiedzeniu sejmowej Komisji do Spraw Petycji, która zebrała się 25 kwietnia 2024 r. i rozpatrywała petycję nr BKSP-144-IX-775/23, dotyczącą rzeczony zagadnienia, przedstawiciele Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zadeklarowali podjęcie wspólnych prac w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

